

ZOOM LIVETRAK L-12 MIXER VOOR PRAKTISCH ALLES

JASPER VERBURGH werkt als freelance geluids-technicus met onder andere Kypski & Matangi, Cirque Valentin en Ralph de Jongh & Crazy Hearts. Daarnaast is hij fanatiek drummer en heeft hij een studio in Amersfoort.

Zoom LiveTrak L-12

Type: mixer, recorder, interface
Aantal kanalen mixer: 12 (8x mono, 2x stereo)
Aantal kanalen opname: 14
Aantal kanalen interface: 14 in / 4 uit
Functies: 48V-fantom, Hi-Z (kanaal 1 en 2), -26 dB-pad (kanalen 3-8), compressie, low-cut, master mute, panning
Effecten: 16 aanpasbare delays en reverbs

Aansluitingen: 8x jack/XLR, 2x stereo jack, 2x XLR-master, 2x monitor, 5x hoofdtelefoon, 2x stereo rca, host, usb, DC-in, footswitch, SD-kaart
Accessoires: AC-adapter, usb-kabel, manual
Prijs: € 599,-
Importeur: Sound Service (www.zoom.co.jp)

Eindelijk een apparaat waarmee je kan mixen, opnemen en monitormixen kan maken. En dat alles in één compacte behuizing. Voordat ik het pensioen van m'n dementerende oud-tante-van-de-neef-van-mijn-achterbuurvrouw in blinde hebzucht op de rekening van een muzikwinkel stort, onderwerp ik de nieuwste telg van de Zoom-familie aan een kritisch onderzoek. Is de Zoom LiveTrak L-12 de alleskunner die het beweert te zijn?

De eerste indruk is in elk geval prettig. De doos ziet er chic uit en onder de deksel zit de LiveTrak opgeborgen in een mooie zwarte hoes. De mixer zelf voelt aan als een MIDI-controller. De behuizing, draaikoppen en faders zijn van plastic. Het lijkt allemaal best degelijk, maar geeft een minder solide indruk dan de meeste mengpanelen.

ZES STEREO MIXEN Als mixer is de digitale Zoom vergelijkbaar met een 'gewone' analoge mixer in hetzelfde formaat. De bediening is eenvoudig en overzichtelijk, en beperkt zich tot de meest elementaire mix-functies met acht monokanalen, twee stereokanalen en één effectprocessor. Waar de LiveTrak zich in onderscheidt, zijn de hoeveelheid onafhankelijke (monitor)mixen die je ermee kan maken. Dat zijn er namelijk maar liefst zes, en ze zijn ook nog eens stereo.

Eén stereo-uitgang is bedacht voor de zaal-mix, maar kan ook naar een set studiospeakers of naar een koptelefoonversterker worden gestuurd de andere vijf zijn koptelefoonuitgangen met een indrukwekkende

output. Deze kunnen ook gebruikt worden voor het aansturen van monitors tijdens een optreden.

Aangezien het een digitale mixer is, had Zoom de LiveTrak makkelijk vol kunnen stoppen met eindeloos veel meer functies, maar er is duidelijk gekozen voor eenvoud en overzicht. Alles is direct vanaf de mixer te bedienen zonder door layers en menu's te hoeven bladeren. Voor de zes mixen maakt Zoom wel weer gebruik van het digitale gemak: met één druk op de knop bedient de faderbank de desbetreffende mix. Daar kan geen analoge mixer tegenop.

Een gemis is een pfl/solo-mogelijkheid om kanalen afzonderlijk af te luisteren. De enige controle bij het instellen van de gain is een LEDje naast de gain-knop die van

groen naar rood gaat als je de gain te ver openzet. Het goed afstellen van de gain is een belangrijke stap in het hele proces van mixen en opnemen, en pfl en een volumemeter zouden op geen enkele mixer mogen ontbreken. De volumemeters naast de faders geven alleen weer wat het betreffende kanaal naar de master stuurt. Elk kanaal beschikt over een driebands-equalizer met vaste frequenties voor hoog en laag en een variabele frequentie voor het middengebied (midsweep). Daarnaast is er nog een laag-af-knop die alle frequenties onder 75 Hz afkapt. De equalizer werkt in praktijk prettig en klinkt prima.

REVERB De effectprocessor biedt de keuze uit zestien basis-effecten zoals hall, plate en room en delay. Elk effect heeft twee varia-

belen om die naar eigen smaak kunnen worden aangepast. De effecten klinken verrassend goed maar kunnen alleen naar de zaal-mix gestuurd worden. Een beetje reverb aan de koptelefoonmixen toevoegen is helaas niet mogelijk. Dit is wat mij betreft de tweede misser van de Zoom LiveTrak. Een galmpje op je koptelefoonmix tijdens het zingen in de studio of live is eigenlijk wel een must.

OPNAME Rechtsonder zien we de bekende Zoom-recorder. Deze neemt op een SD-kaart op, die je achter in de mixer kan steken. In stand-alone-modus kan de Zoom op 24 bit en 44.1, 48 of zelfs 96 kHz opnemen. Hogere sample-rates zorgen voor een natuurlijkere opname die minder 'rafelig' klinkt. Dit is best een chique optie voor een mixer in deze prijsklasse. Wanneer je de 96 kHz-optie gebruikt, vervallen de equalizer, effectprocessor en individuele monitormixen echter.

Bij gebruik in combinatie met een DAW is de sample-rate beperkt tot 44.1 en 48 kHz. Als geluidskaart voor je DAW levert de Zoom veertien inputs en vier outputs. Deze outputs kunnen worden toegevoegd aan beide stereokanalen op de mixer. Zo kan je een vooraf opgenomen guidetrack (of click-track) naar een stereokanaal sturen, terwijl je de overige kanalen gebruikt voor verdere opnames. Opnames afmixen kan alleen

vanaf de SD-kaart kan. De interne SD-recorder en opname via usb op een computer kunnen gelijktijdig worden gebruikt. Altijd handig als back-up. De equalizer en effectprocessor hebben geen invloed op de multitrackopname. De compressor wel. Pas dus op met het toepassen van compressie tijdens een opname. Het is achteraf niet meer te herstellen. Twee handige features zijn de ingebouwde metronoom en de 'slatemic', een klein microfoon-tje in het bovenblad van de mixer waarmee je jezelf hoorbaar kan maken op de koptelefoonoutputs.

PRAKTIJK Voor het testen van de geluidskwaliteit heb ik een te dure studiomicrofoon (dan kan het daar in ieder geval niet aan liggen) aangesloten op de Zoom en neem ik spraak en drums op. Ter vergelijking gebruik ik de Soundcraft Ui24R die ik testte in Musicmaker 448 en waar ik zo enthousiast over was dat ik hem gekocht heb. De Zoom klinkt prima en doet kwalitatief niet onder voor de Soundcraft. Ze klinken wel verschillend, maar beter of slechter is een kwestie van smaak.

Kan je met de twaalf kanalen die de LiveTrak in totaal biedt, een complete band fatsoenlijk opnemen en/of live mixen? Ja, natuurlijk! Luister maar naar de vele fantastische albums uit de jaren zestig toen acht sporen al een hele luxe was. Op Pinkpop zal

deze mixer zich niet helemaal op zijn plek voelen, maar voor een café-optreden of opnamesessie in de oefenruimte met een vijfkoppige band kan je met de Zoom prima uit de voeten. Drums opnemen kan met twaalf microfoons, maar met twee overheads, kick en snare kan je ook een prima drumsound maken. Wil je toch met veel veerkracht werken, dan kan je de muzikanten afzonderlijk of in deelsecties laten inspelen. Wanneer je de multitrack verder verwerkt in een DAW of direct in een DAW opneemt, zijn de mogelijkheden natuurlijk zo goed als onbeperkt.

STERKSTE TROEF De Zoom LiveTrak L-12 komt het best tot zijn recht bij opnames in de studio of oefenruimte. Acht prima preamps, vijf koptelefoon-outputs en voldoende mix-capaciteit om een vijfkoppige band van een koptelefoonmix te voorzien. Als hij gekoppeld is aan een computer met je favoriete DAW, dan zijn de mogelijkheden ruim voldoende voor een (semi-)professionele productie. Minpuntjes zijn de ontbrekende pfl/solo en het feit dat de reverb niet naar de koptelefoonmixen is te sturen. De mogelijkheid om vijf koptelefoonmixen te maken op een eenvoudig te bedienen mixer, is wat mij betreft de sterkste troef van de Zoom LiveTrak L-12. Bepaal zelf of de mogelijkheden en beperkingen van deze Zoom LiveTrak L-12 passen bij jouw manier van werken. 🎧

